

Aika 29.03.2023, klo 13:00 - 14:28

Paikka Kunnanhallituksen kokoushuone

Käsitellyt asiat

§ 10 Kokouksen laillisuus, päätösvaltaisuus ja työjärjestyksen hyväksyminen

§ 11 Pöytäkirjan tarkastus

§ 12 Puumalan kunnan siivouspalveluseteli

§ 13 SeniorSurfin etäopastus

§ 14 Kansallisen ikäohjelman juhlaseminaarin anti

§ 15 Luentotapahtuman järjestäminen syksyllä 2023

§ 16 Ilmoitusasiat

Saapuvilla olleet jäsenet

Kari Laamanen, puheenjohtaja
Sonja Hämäläinen, poistui 13:50
Pirkko Ihanamäki
Eeva-Liisa Luukkonen
Anu Valtonen
Helvi Valtonen

Muut saapuvilla olleet

Anna-Mari Summanen, hyvinvointi- ja kulttuurijohtaja, sihteeri

Allekirjoitukset

Kari Laamanen
Puheenjohtaja

Anna-Mari Summanen
Sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

Pirkko Ihanamäki

Eeva-Liisa Luukkonen

§ 10

Kokouksen laillisuus, päätösvaltaisuus ja työjärjestyksen hyväksyminen

Esityslista on lähetettävä Puumalan kunnan käytänteiden mukaisesti vähintään neljä päivää ennen kokousta, mikäli erityiset syyt eivät ole esteenä. Esityslista on lähetetty sähköisesti 21.3.2023.

Päätös

Puheenjohtaja totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Esityslista hyväksyttiin kokouksen työjärjestykseksi.

§ 11

Pöytäkirjan tarkastus

Valmistelija / lisätiedot:
Anna-Mari Summanen
anna-mari.summanen@puumala.fi
hyvinvointi- ja kulttuurijohtaja

Vanhus- ja vammaisneuvosto valitsee tälle kokoukselle kaksi pöytäkirjantarkastajaa.

Pöytäkirja tarkastetaan mahdollisuuksien mukaan heti kokouksen jälkeen ja se on nähtävänä Kuntalain 140 §:n mukaisesti kunnan verkkosivuilla.

Ehdotus

Esittelijä: Anna-Mari Summanen, hyvinvointi- ja kulttuurijohtaja

Tämän kokouksen pöytäkirjan tarkastajiksi valitaan Sonja Hämäläinen ja Pirkko Ihanamäki.

Päätös

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Pirkko Ihanamäki ja Eeva-Liisa Luukkonen.

Hyvinvointilautakunta, § 20, 13.03.2023
Vanhus- ja vammaisneuvosto, § 12, 29.03.2023

§ 12
Puumalan kunnan siivouspalveluseteli

PuuDno-2022-248

Hyvinvointilautakunta, 13.03.2023, § 20

Valmistelijat / lisätiedot:
Anna-Mari Summanen
anna-mari.summanen@puumala.fi
hyvinvointi- ja kulttuurijohtaja

Liitteet

- 1 § 20 Liite 1_Puumalan kunnan siivoussetelin sääntökirja
- 2 § 20 Liite 2_Hakemus Puumalan kunnan siivouspalvelusetelin palveluntuottajaksi
- 3 § 20 Liite 3_Hakemus Puumalan kunnan siivouspalvelusetelin käyttäjäksi

Eeva-Liisa Isosaari jätti 10.2.2021 kuntalaisaloitteen *Siivousseteleiden käyttö tukemaan ikäihmisten kotona asumista*. Kunnanhallitus päätti kokouksessaan 31.5.2021, § 86 lähettää asian hyvinvointipalvelujen toimialan valmisteltavaksi edellytyksellä, että asiassa kuullaan myös vanhus- ja vammaisneuvostoa. Hyvinvointilautakunta käsitteli asiaa 13.9.2021, § 49, ja päätti pyytää vanhus- ja vammaisneuvostolta lausunnon asiasta. Vanhus- ja vammaisneuvosto lausui 8.11.2021, § 19 siivousseteleiden käyttöönotosta seuraavaa:

Siivoussetelien käyttöönotto on erinomaisen kannatettava palvelu, joka todella edistää ihmisten kotona asumista.

Siivousseteleiden myöntämiseksi on määriteltävä tarkat kriteerit:

- määriteltävä tuloraja, joka voisi olla esim. köyhyysraja (1 aikuisen talous 1 185 € /kk, 2 aikuisen talous 1 778 €/kk)
- määriteltävä ikäraja, joka voisi olla 80
- mahdollisuus myöntää seteleitä myös nuoremmille ikääntyneille ja vammaisille, joilla toimintakyky on niin alentunut, etteivät pysty itse siivoamaan
- siivousseteli olisi palveluseteli, joka voisi olla arvoltaan 40 euroa ja niitä olisi mahdollisuus saada enimmillään 20 kappaletta
- palvelusetelillä olevat siivouspalvelujen tuottajat olisi kilpailutettava.

Hyvinvointilautakunta käsitteli asiaa 24.1.2022, § 10, jolloin se palautti asian uudelleen valmisteluun. Helmikuun 2022 (22.2.2022, § 20) kokouksessaan hyvinvointilautakunta käsitteli asiaa seuraavasti:

Hyvinvointilautakunta päättää tehdä kunnanhallitukselle seuraavan ehdotuksen:

Vuoden 2023 talousarvioon varataan 20 000 €:n suuruinen määräraha siivousseteleiden käyttöönottoa varten, joka riittää noin 40 hakijalle.

Palvelujohtaja myöntää haetut siivoussetelit seuraavien kriteereiden perusteella:

- Siivousseteli on kunnan määrärahasidonnainen ja harkinnanvarainen etuus.

- Siivoussetelillä tuotettava siivouspalvelu on asunnon ylläpitosiivousta, johon sisältyy niiden asuintilojen siivous, jotka ovat asiakkaan päivittäisessä käytössä (eteinen, keittiö, makuuhuone, olohuone wc/kylpyhuone).
- Siivousseteleitä voi saada yli 80 vuotias henkilö tai sitä nuorempi ikäännytynyt ja vammainen, joilla toimintakyky on niin alentunut, ettei hän pysty itse siivoamaan.
- Siivoussetelin saamiseen vaikuttaa henkilön bruttotulot: yhden henkilön taloudessa tuloraja on 1 200 €/kk ja kahden henkilön taloudessa 1 800 €/kk.
- Siivoussetelin arvo on 20 €/tunti ja niitä myönnetään 2 kappaletta eli 2 tuntia kuukaudessa. Mikäli palveluntuottajan hinta on suurempi kuin setelin arvo, maksaa asiakas palveluntuottajalle setelin arvon ja palvelun hinnan välisen erotuksen.
- Siivousseteliä on haettava vuosittain ja se myönnetään enintään vuodeksi kerrallaan.

Hyvinvointilautakunta kilpailuttaa syksyllä 2022 siivouspalvelun tuottajat sen jälkeen, kun varmistuu, että palveluun tarvittava määräraha on vuoden 2023 talousarviossa.

Palvelujohtaja laatii kevään 2022 aikana siivoussetelin käyttöön liittyvät käytännön toimintaperiaatteet.

Kunnanhallitus hyväksyi hyvinvointilautakunnan ehdotuksen 28.3.2022, § 46.

Hyvinvointi- ja kulttuurijohtaja on valmistellut siivouspalvelusetelien käytöstä sääntökirjan liitteineen (Liite 1: Hakemus Puumalan kunnan siivouspalvelusetelin palveluntuottajaksi ja Liite 2: Hakemus Puumalan kunnan siivouspalvelusetelin käyttäjäksi). Puumalan kunnan siivouspalvelusetelin sääntökirja on laadittu päätettyjen ohjeiden mukaisesti asiaa koskeva lainsäädäntö huomioiden. Muutoksena päätettyyn ohjeistukseen on kilpailutuksen jättäminen pois siivouspalvelusetelin käytäntökokonaisuudesta. Siivouspalvelujen tuottajalle on asetettu sääntökirjassa tarkat kriteerit. Puumalan kunnan hyvinvointi- ja kulttuurijohtaja tekee palveluntuottajan hakemuksesta palvelusetelituottajaksi hyväksyvän tai hylkäävän päätöksen. Kunnan hyväksymät siivouspalvelusetelin tuottajat listataan Puumalan kunnan nettisivuille. Tällä toimintaperiaatteella on mahdollista saada laajempi valikoima siivouspalvelun tuottajia toimintaan mukaan, ja tällöin asiakkailta on enemmän valinnanvaraa siivouspalvelujen tuottajista.

Puumalan kunnanvaltuusto hyväksyi joulukuun 2022 (15.12.2022, § 52) kokouksessaan talousarvion vuodelle 2023. Talousarvioon on varattu 20 000 €:n määräraha siivouspalveluseteliin. Niiden käyttö on mahdollista aloittaa sen jälkeen, kun Puumalan kunnan siivouspalvelusetelin sääntökirja on hyväksytty. Sääntökirja on vahvasti lakiperustainen, joten se on syytä vielä luetuttaa lakiasiantuntijalla.

Liitteenä Puumalan kunnan siivouspalvelusetelin sääntökirja (Liite 1), Hakemus Puumalan kunnan siivouspalvelusetelin palveluntuottajaksi (Liite 2) ja Hakemus Puumalan kunnan siivouspalvelusetelin käyttäjäksi (Liite 3).

Ehdotus

Esittelijä: Anna-Mari Summanen, hyvinvointi- ja kulttuurijohtaja

---

Hyvinvointilautakunta päättää hyväksyä laaditun Puumalan kunnan siivouspalvelusetelin sääntökirjan liitteineen siten, että laaditun tekstin oikeellisuus tarkistetaan vielä lakiasiantuntijalta ennen käyttöönottoa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Vanhus- ja vammaisneuvosto, 29.03.2023, § 12

Valmistelija / lisätiedot:

Anna-Mari Summanen
anna-mari.summanen@puumala.fi
hyvinvointi- ja kulttuurijohtaja

Siivousseteleiden käyttöönotosta Puumalan kunnassa tehtiin helmikuussa 2021 kuntalaisaloite. Asia on edennyt siten, että hyvinvointilautakunta hyväksyi siivouspalveluseteleiden käytöstä sääntökirjan liitteineen maaliskuun 2023 kokouksessaan (08.03.2023, § 20) siten, että laaditun tekstin oikeellisuus tarkistetaan vielä lakiasiantuntijalta ennen käyttöönottoa. Tekstistä on nyt pyydetty yksityiskohtainen konsultatiivinen neuvontapyyntö Kuntaliitosta. Koska siivouspalveluseteliasia liittyy vahvasti vanhus- ja vammaisneuvoston alaan, on tilanteen etenemistä perusteltua tiedottaa myös vanhus- ja vammaisneuvostoa.

Ehdotus

Esittelijä: Anna-Mari Summanen, hyvinvointi- ja kulttuurijohtaja

Vanhus- ja vammaisneuvosto merkitsee Puumalan kunnan siivouspalveluseteliasian tietoonsa saatetuksi.

Päätös

Vanhus- ja vammaisneuvosto merkitsi Puumalan kunnan siivouspalveluseteliasian tietoonsa saatetuksi.

§ 13

SeniorSurfin etäopastus

Valmistelija / lisätiedot:
Anna-Mari Summanen
anna-mari.summanen@puumala.fi
hyvinvointi- ja kulttuurijohtaja

SeniorSurfin maksuton valtakunnallinen etäopastuspalvelu ikäihmisille aukesi 6.3.2023. Niin sanotusta yhden luukun palvelusta ikäihmisillä on mahdollisuus saada apua uusien digitaitojen opetteluun, opastusta digipulmien ratkaisuun ja neuvontaa muihin digiasioihin. Vanhustyön keskusliiton SeniorSurf-toiminta on rakentanut etäopastuspalvelun yhdessä yhteistyökumppaneiden kanssa. Etäopastuspalvelun opastajina toimivat yhteistyökumppaneiden luotettavat vertaisopastajat.

SeniorSurfin etäopastuksessa opastuspyynnön voi tehdä verkkolomakkeella tai puhelimitse. Asuinpaikalla ei ole väliä, sillä opastus tapahtuu joko puhelimitse tai tietokoneen välityksellä.

Ehdotus

Esittelijä: Anna-Mari Summanen, hyvinvointi- ja kulttuurijohtaja

Vanhus- ja vammaisneuvosto merkitsee SeniorSurf-etäopastusasian tietoonsa saatetuksi.

Päätös

Vanhus- ja vammaisneuvosto merkitsi SeniorSurf-etäopastusasian tietoonsa saatetuksi.

§ 14

Kansallisen ikäohjelman juhlaseminaarin anti

Valmistelija / lisätiedot:
Anna-Mari Summanen
anna-mari.summanen@puumala.fi
hyvinvointi- ja kulttuurijohtaja

Sosiaali- ja terveysministeriö järjesti Kansallisen ikäohjelman juhlaseminaarin 9.3.2023. Tapahtumaan oli mahdollista osallistua joko paikan päällä Helsingissä tai seuraamalla seminaaria verkkovälitteisesti etänä. Puumalan kunnan hyvinvointi- ja kulttuurijohtaja osallistui juhlaseminaariin etäyhteydellä. Seminaaripäivä koostui seuraavista teemoista:

- Väestö ikääntyy - älkää karatko eläkkeelle.** Työ- ja elinkeinoministeriön alivaltiosihteeri Elina Pylkkänen toi esityksessään esille tilannekuvan Suomen taloudesta ja työmarkkinoiden murroksesta. Hän totesi esityksessään, että avoimia työpaikkoja on ennätysmäärä tällä hetkellä Suomessa. Haasteena on, että työvoimapulan takia jää syntymättä paljon työpaikkoja. Työvoiman saatavuusongelmia ja työvoimapulaa kokeneiden toimipaikkojen määrissä ollaan jopa historiallisen korkealla tasolla. Osa-aikatyötä tekevien määrä on kasvanut, mutta kyseinen kasvu on ollut pääasiassa haluttua. Ikäihmisten osalta on huomioitava, että 65+ -ikäisten työllisyys kasvaa, mutta se ei kuitenkaan näy työllisyysasteessa. Kun verrataan 55-64 -vuotiaiden työllisyysastetta Pohjoismaissa, se on Suomessa prosentuaalisesti alhaisin. Suomessa vanhimpien ikäryhmien työllisyyttä haittaa useimmin terveysongelmat. Taloudellinen huoltosuhde on raskas Suomessa. Onko niin, että ihmiset voisivat olla pidempään työelämässä?
- Eläkejärjestelmän merkitys työurille.** Osastopäällikkö Susan Kuivalainen Eläketurvakeskuksesta paneutui esityksessään eläketurvaan ja -järjestelmään. Hän totesi, että Suomessa on yli 1,5 miljoonaa eläkkeensaajaa, ja että suomalaisten eläkeikäisten toimeentulo on EU-maiden keskitasoa parempi. Vakavia toimeentulo-ongelmia on eläkeläisillä muuta väestöä vähemmän. Erialaisten uudistusten myötä eläkkeellesiirtymisikä on noussut, eläkkeelle jäädään aiempaa myöhemmin. Lisäksi esityksessä tuotiin esille, että työnjättöikä on noussut, työurat ovat pidentyneet, työkyky on parantunut, eläkeaikeet ovat myöhentyneet, sosioekonomiset erot ovat kaventuneet ja työnantajat suhtautuvat vanhempiin työntekijöihin aiempaa myönteisemmin. Kasvanut määrä (n. 16,5 % vuonna 2020) 65-80 -vuotiaista vanhuseläkeläisistä jatkaa työuraa eläkkeellä. Työskentelyn koetaan tuovan mielenkiintoa päiviin. Seuraavan kerran työuria ja eläkejärjestelmän sosiaalista ja taloudellista kestävyttä tarkastellaan vuonna 2026.
- Väestörakenne muuttuu -pitenevän eliniän mahdollisuudet.** Johtaja, tutkimusprofessori Anna Rotkirch Väestöliitosta pohti esityksessään muun muassa ikääntyvän väestön perhesuhteiden muutoksia sekä aktiivisen ja onnellisen ikääntymisen tukemista tuleville sukupolville. Hän totesi tarpeen väestöennustemuutoksien ennakkointiin. Pitkäaikainen elinajanodote on kääntynyt laskuun 2020-luvulla ja se tulisi saada käännettyä uudestaan kasvuun.
- Maailman muutos ja ikääntyminen mahdollisuutena.** Tulevaisuustutkija, professori Markku Wilenius Turun yliopistosta toi esityksessään esille muun

muassa megatrendejä, väestönkasvun dramaattista kehitystä, maailman ikääntyneimpiä alueita ja suomalaisen yhteiskunnan muutoksen haasteita. Suomalaisen väestön hyvinvointi kasvaa tasaisesti; suurimmat haasteet liittyvät elintapoihin. Esityksensä lopuksi hän tiivisti näkemyksensä seuraavasti: *Olemme ikääntymisen edelläkävijöitä. Me voimme osoittaa, että se on myös todellinen mahdollisuus. Kuinka luomme uusia väyliä, joiden avulla vanhempi väestö pysyy aktiivisina yhteiskunnan jäseninä? Olemme jo siirtyneet teollisuusyhteiskunnasta seuraavaan vaiheeseen: verkostoyhteiskuntaan. Siinä eri yhteiskunnallisten ryhmien vuorovaikutuksella ja yhteistyöllä on ratkaiseva rooli. Ratkaisevaa on myös se, kuinka avaudumme ja otamme vastaan ihmisiä muualta maailmasta. Sillä rikastamme omaa kulttuuriamme. Suomen täytyy toisin sanoen kasvaa uudenlaiseen maailmaan!*

- 5. Ikääntyminen mahdollisuutena.** Vanhusasiavaltuutettu Päivi Topo totesi esityksessään seuraavasti: Mitä paremmin erilaisissa tilanteissa olevien iäkkäiden oikeudet toteutuvat ja mitä yhdenvertaisempi heidän asemansa on, sitä enemmän ikääntyminen on mahdollisuus. Hän keskittyi esityksessään muun muassa hidastuneeseen vanhenemiseen, huoltosuhteeseen, iäkkäiden keskinäisten eriarvoisuuksien vähentämiseen ja iäkkäiden digiosaamisen vahvistamiseen.
- 6. Omaishoitajan näkökulma - muistisairaahan kohtaaminen.** Tietokirjailija ja logoterapiaohjaaja Hanna Jensen toi seminaariin omakohtaisen kokemuksensa muistisairaiden läheisten omaishoitajana.

Ehdotus

Esittelijä: Anna-Mari Summanen, hyvinvointi- ja kulttuurijohtaja

Vanhus- ja vammaisneuvosto merkitsee Kansallisen ikäohjelman juhlaseminaarin (9.3.2023) annin tietoonsa saatetuksi.

Päätös

Vanhus- ja vammaisneuvosto merkitsi Kansallisen ikäohjelman juhlaseminaarin (9.3.2023) annin tietoonsa saatetuksi.

§ 15

Luentotapahtuman järjestäminen syksyllä 2023

Valmistelija / lisätiedot:

Anna-Mari Summanen
anna-mari.summanen@puumala.fi
hyvinvointi- ja kulttuurijohtaja

Vanhus- ja vammaisneuvostossa on ollut puhetta erillisen luentotapahtuman järjestämisestä syksyn 2023 aikana. Tapahtumassa olisi tarkoitus järjestää luentoja ainakin edunvalvontavaltuutuksesta ja hoitotahdosta. Tavoitteena on, että vanhus- ja vammaisneuvosto organisoisi kokonaisuuden. Vanhus- ja vammaisneuvoston tulisi päättää tarkemmin tapahtuman sisältö ja sopia tapahtuma-ajankohta.

Ehdotus

Esittelijä: Anna-Mari Summanen, hyvinvointi- ja kulttuurijohtaja

Vanhus- ja vammaisneuvosto sopii syksyllä 2023 järjestettävän luentotapahtuman tapahtuma-ajankohdan sekä tarkemman sisällön.

Päätös

Vanhus- ja vammaisneuvosto sopi, että neuvosto järjestää luentotapahtuman aiheesta Edunvalvontavaltuutus ja hoitotahto viikolla 41 (suunniteltu päivä keskiviikko 11.10.2023). Vanhus- ja vammaisneuvosto sopi myös, että tilaisuuteen pyydetään luennoitsijat Mikkelin seudun Muisti ry:ltä ja mahdollisesti myös Kansaneläkelaitokselta sekä jostakin pankista. Vanhus- ja vammaisneuvosto valtuutti hyvinvointi- ja kulttuurijohtajan järjestämään luennoitsijat tilaisuuteen.

§ 16

Ilmoitusasiat

Valmistelija / lisätiedot:
Anna-Mari Summanen
anna-mari.summanen@puumala.fi
hyvinvointi- ja kulttuurijohtaja

1. Seniorisaunojat.
2. Etelä-Savon hyvinvointialueen aluehallitus: Aluehallitus turvasi palveluasumisen ikääntyneille asukkaille - palveluntuottajat valittiin tarjousvertailun perusteella.
3. Gubbe-vanhuspalvelu. Palvelu on yksityisen tuottama palvelu, joka räätälöi palveluita ikäihmisille tarpeiden mukaan. Palvelut voivat kohdentua liikuntaan ja aktiivisuuteen, arjen toimivuuteen ja sujuvuuteen, asioimiseen tai sosiaaliseen elämään. Kuukausittainen käyntimäärä on räätälöitävissä tarpeiden mukaan. Gubben asiakkaita ovat olleet kotihoidon ja tukipalveluiden piirissä olevat, omaishoitajat ja -hoidettavat, muistipoliklinikan asiakkaat, palveluasumisen piirissä olevat sekä ikäihmiset, jotka eivät ole vielä kotihoidon tai tukipalveluiden piirissä. Palvelun avulla pyritään helpottamaan muun muassa hoitajapulaa sekä hoitoalan kuormitusta. Hyvinvointi- ja kulttuurijohtaja esittelee kokouksessa Gubbe-esittelyn kuulumiset.
4. Hyvään elämään Etelä-Savossa -maakunnallinen järjestö- ja hyvinvointifoorumi 30.3.2023 (Mikkeli).
5. Kaikukortti esittää -julkaisusarja
6. Elävän perinnön teemavuosi 2023.
7. Hyvinvointilautakunnan kokouskuulumiset.
8. Kunnanhallituksen edustajan valinta vanhus- ja vammaisneuvostoon (kh:n päätös 27.3.2023 § 51).
9. Puumalan kirkonkylän matonpesulaiturin vieressä olevan kirkkoveneen kohtalo. Sovittiin, että vanhus- ja vammaisneuvosto tekee kirkkoveneen mahdollisesta kunnostamisesta sekä asianmukaisesta säilyttämisestä aloitteen, joka käsitellään seuraavassa vanhus- ja vammaisneuvoston kokouksessa. Aloite laitetaan sen jälkeen eteenpäin Puumalan kunnan hallintosäännön ohjeiden mukaisesti.

Ehdotus

Esittelijä: Anna-Mari Summanen, hyvinvointi- ja kulttuurijohtaja

Vanhus- ja vammaisneuvosto merkitsee edellä mainitut ilmoitusasiat tietoonsa saatetuksi.

Päätös

Vanhus- ja vammaisneuvosto merkitsi edellä mainitut ilmoitusasiat tietoonsa saatetuksi.